

prof. nadzw. UWr dr hab. Michał Bernaczyk:

1. Artykuł 99 z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 nie modyfikuje ogólnych zasad postępowania administracyjnego, wyjąwszy dwudniowy termin na udostępnienie danych. Pośrednio przyznaje to rzeczniczka Poczty Polskiej zapowiadając, że Poczta Polska S.A. skorzysta z podpisu elektronicznego (przewidzianego w art. 63a § 3 kodeksu postępowania administracyjnego) w celu złożenia tego żądania w dniu 23 kwietnia 2020¹.

2. Wyznaczony operator pocztowy (w praktyce Poczta Polska S.A.) jest organem administracji publicznej w znaczeniu funkcjonalnym, ale między nim a organem prowadzącym spis wyborców nie występuje żaden stosunek zależności, podległości. W efekcie organ prowadzący spis wyborców musi wszcząć postępowanie administracyjne i ustalić, od kogo pochodzi podanie, czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 99 ustawy o szczególnych instrumentach, a także, czy żądanie jest zasadne w świetle zakazu z art. 102 ustawy z 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach (zakaz stosowania przepisów o głosowaniu korespondencyjnym) bądź bezprzedmiotowe (brak podstawy prawnej). Ten ostatni wątek dot. legalności przetwarzania danych osobowych. Mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 1 lit. "c" RODO, przy udostępnianiu danych osobowych należy sprawdzić nie tylko istnienie obowiązku prawnego do przetwarzania danych przez operatora (zob. art. 102 traktujący o zakazie wyborów korespondencyjnych dla wyborców niepełnosprawnych, poddanych kwarantannie oraz po 60. roku życia odbiera podstawę do przetwarzania danych tych wyborców przez operatora pocztowego), ale i istnienie przepisów szczególnych dotyczących celu przetwarzania danych (tymczasem brakuje przepisów wydawanych na podstawie art. 53j kodeksu wyborczego, które precyzują zakres przetwarzania danych osobowych!).

3. Odmowa, umorzenie albo udostępnienie danych następuje w drodze administracyjnej, którą operator powinien zaskarżyć zgodnie z tokiem postępowania administracyjnego.

4. Przyjmując, że udostępnienie danych ze spisu jest sprawą załatwianą w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Rady Ministrów nie może wydać polecenia ich udostępnienia w trybie art. 11 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ponieważ zgodnie z art. 11 ust. 9 tej ustawy "Polecenia, o których mowa w ust. 1–3, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej, a także nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń".

¹ <https://niebezpiecznik.pl/post/poczta-polska-wystapila-do-gmin-o-dane-wyborcow-chce-plikow-txt-lub-csv-spakowanych-bez-hasla/> ze wskazaniem na wymianę korespondencji z Poczta Polska S.A. i potwierdzenie autentyczności e-maila

KROK 1: Ustalić czy wniesiono podanie wolne od braków formalnych.

KROK 2: Wezwać do przedłożenia decyzji Prezesa Rady Ministrów lub sprecyzowania, czy żądanie realizowane jest na podstawie art. 99 ustawy o szczególnych instrumentach bez takiej decyzji.

KROK 3: Na podstawie art. 61 par. 1 i 4 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w zw. z art. 99 ustawy o szczególnych instrumentach zawiadomić wnioskodawcę o wszczęciu postępowania.

KROK 4: Pouczyć o treści art. 15zss ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych:

Art. 15zss. 1. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w:

- 1) postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych,
 - 2) postępowaniach egzekucyjnych,
 - 3) postępowaniach karnych,
 - 4) postępowaniach karnych skarbowych,
 - 5) postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
 - 6) postępowaniach administracyjnych,**
 - 7) postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
 - 8) kontrolach celno-skarbowych,
 - 9) postępowaniach w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 847 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284),
 - 10) innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.**

(Art. 15zss. ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych)